Eiropas Parlaments
2024-2029

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja
Priekšsēdētāja

8.9.2025

Johan Van Overtveldt
Budžeta komitejas
priekšsēdētājam
BRISELĒ

Temats: Atzinums par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem izmantošanu saistībā ar Vācijas iesniegto pieteikumu EGF/2025/002 DE/*Goodyear* 2 (2025/0245(BUD))

Godātais priekšsēdētāj!

Saistībā ar minēto procedūru Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai tika uzdots iesniegt atzinumu Jūsu vadītajai komitejai. 2025. gada 2. septembra sanāksmē tā nolēma atzinumu nosūtīt vēstules veidā.

Komiteja šo jautājumu izskatīja 2025. gada 8. septembra sanāksmē. Šajā sanāksmē tā nolēma iesniegt par jautājumu atbildīgajai Budžeta komitejai turpmāk izklāstīto atzinumu.

Ar cieņu

Li Andersson

ATZINUMS

A. tā kā 2025. gada 10. martā Vācija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/691 (Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda regula) 8. panta 1. punktu iesniedza pieteikumu par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds) izmantošanu pēc darba ņēmēju atlaišanas uzņēmumā *Goodyear* (*Goodyear Germany GmbH*) Vācijā; Šis uzņēmums darbojas saimnieciskās darbības nozarē, kas ir klasificēta *NACE* 2. redakcijas 22. nodaļā ("Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana"); Darba ņēmēju atlaišana ir notikusi *NUTS* 2 reģionos Kaselē (DE73) un Darmštatē (DE71) sakarā ar darba zaudēšanu uzņēmuma *Goodyear* ražotnēs Fuldā un Hānavā;

B. Vācija minēto pieteikumu iesniedza saskaņā ar intervences kritērijiem, kas ir uzskaitīti Regulas (ES) 2021/691 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kurā ir noteikts, ka ir jābūt izpildītam nosacījumam, proti, ka kādā dalībvalsts uzņēmumā četru mēnešu atsauces periodā nodarbinātību ir beiguši vismaz 200 darbu zaudējušie darba ņēmēji, ieskaitot piegādes uzņēmumos un pakārtotās ražošanas uzņēmumos darbu zaudējušus darba ņēmējus un/vai pašnodarbinātas personas, kuru darba tiesiskās attiecības ir beigušās; tā kā pēc šā pieteikuma izvērtēšanas Komisija, ievērojot visus spēkā esošos Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda regulas noteikumus, ir secinājusi, ka pieteikums atbilst šā fonda finansiālā ieguldījuma piešķiršanas nosacījumiem;

C. tā kā pieteikums attiecas uz 1 171 darbu zaudējušo darbinieku, kura darba tiesiskās attiecības ir beigušās;

D. tā kā Komisija 2025. gada 26. augustā Parlamentam un Padomei iesniedza lēmuma par Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda tādas izmantošanas priekšlikumu, kuras rezultātā līdzekļus saņemtu Vācija, lai atbalstītu 915 paredzēto atbalsta saņēmēju reintegrāciju darba tirgū;

E. tā kā notikumi, kas izraisīja šo darbvietu zaudēšanu, ir vienas uzņēmuma ražotnes slēgšana Vācijā, kā arī daļēja citas ražotnes slēgšana – abi šie notikumi norisinājās globalizācijas dēļ; tā kā *The Goodyear Tire & Rubber Company* ir viens no pasaulē vadošajiem riepu ražotājiem un tā galvenā mītne atrodas Hānavā; tā kā 2017. gada beigās uzņēmumam *Goodyear* bija jāslēdz ražotne Filipsburgā, uz kuru attiecās Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondam adresētais pieteikums EGF/2017/008 DE/*Goodyear*; tā kā turpmāka pārstrukturēšanas procesa ietvaros pirms šā pieteikuma iesniegšanas tika slēgta ražotne Fuldā un daļēji slēgtas ražotnes Hānavā; tā kā citas Vācijā esošas ražotnes atrodas Firstenvaldē, Vitlihā un Rīzā. straujais pieprasījuma kritums riepu nozarē apvienojumā ar lielo spiedienu, ko ir radījis lētais imports no Āzijas, kā arī pastāvīgais izmaksu (enerģijas izmaksu un algu) pieaugums izraisīja strukturālu jaudas pārpalikumu, jo īpaši Vācijā; tādēļ 2024. gada jūnijā uzņēmums *Goodyear* nolēma izbeigt ražošanu Fuldas ražotnē, kā rezultātā tā tika slēgta, un samazināt darbinieku skaitu citās ražotnēs, jo īpaši Hānavā;

F. tā kā Komisija uzsvēra, ka jauna darba vietas atrašana būtu uzskatāma par milzīgu izaicinājumu no lielākās *Goodyear* darbinieku daļas viedokļa un ka jaunas darba vietas atrašanas nolūkā būs nepieciešama ievērojama rīcība un tā kā daudzos gadījumos viņu kvalifikācija ir novecojusi un šo darba ņēmēju tradicionālie kaučuka darba prasmju

profili ir ļoti neatbilstoši attiecīgo reģionu nodarbinātības vajadzībām;

H. tā kā Vācija ir norādījusi, ka 2024. gada 24. jūnijā starp darba devēju un darbinieku padomi tika noslēgts darba līgums par pārejas uzņēmuma izveidi; tā kā saskaņā ar Vācijas iestādēm uzņēmumam, no kura ir atlaisti darba ņēmēji, pienākuma dot ieguldījumu pārejas uzņēmuma izveidē nav; tā kā, ja nebūtu iesaistījies uzņēmums, no kura ir atlaisti darba ņēmēji, pārejas uzņēmums izveidots nebūtu. tā kā Vācijas sociālo tiesību kodeksā tomēr ir noteikts tiesiskais regulējums attiecībā uz gadījumiem, kad uzņēmums, no kura tiek atlaisti darba ņēmēji, vēlas piedalīties pārejas uzņēmuma izveidē un sociālie partneri tam piekrīt; tā kā darbības uzsākšana šajos pārejas uzņēmumos notiek vairākās kārtās, pamatojoties uz trīspusējiem nolīgumiem, kas ir parakstīti starp *Goodyear Germany GmbH*, šā uzņēmuma darbiniekiem un *PMB International GmbH* – pakalpojumu sniedzēju, kurš ir izvēlēts pārvaldīt pārejas uzņēmumu;

I. tā kā Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds ieguldījums nedrīkst pārsniegt maksimālo gada apjomu 30 miljonus EUR (2018. gada cenās), kā tas ir paredzēts 8. pantā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, kurā grozījumi ir izdarīti ar Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES, Euratom) 2024/765.

tādēļ Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atgādina, ka Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda mērķis ir apliecināt solidaritāti ar atbalsta saņēmējiem un sniegt viņiem atbalstu; uzskata, ka Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda finansiālais ieguldījums galvenokārt būtu jānovirza aktīviem darba tirgus politikas pasākumiem un individualizētiem pakalpojumiem, kuru īstenošanas mērķis ir ātri no jauna integrēt atbalsta saņēmējus pienācīgā un ilgtspējīgā nodarbinātībā viņu sākotnējā darbības nozarē vai ārpus tās; uzsver, ka ir svarīgi sagatavot un atbalstīt darbiniekus degoši steidzamiem Eiropas ekonomikas un sabiedrības zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam; šajā sakarībā atkārtoti uzsver, ka Savienībai, cita starpā izmantojot Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fondu, ir svarīga loma taisnīgas pārkārtošanās procesam nepieciešamo kvalifikāciju finansēšanā, ievērojot Eiropas zaļo kursu;

2. piekrīt Komisijai, ka Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda regulas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir ievēroti un ka Vācija saskaņā ar minēto regulu ir tiesīga saņemt finansiālu ieguldījumu 3 085 166 EUR apmērā, kas ir 60 % no kopējām izmaksām, proti, 5 141 944 EUR, kuras aptver izdevumus par individualizētajiem pakalpojumiem 4 936 274 EUR apmērā un izdevumus par sagatavošanās, pārvaldības, informācijas un reklāmas, kontroles un ziņošanas darbībām 205 670 EUR apmērā;

3. norāda, ka mazkvalificētiem un gados vecākiem darba ņēmējiem ir daudz mazāk iespēju atgriezties reģiona darba tirgū un ka darba ņēmēju atlaišana uzņēmumā *Goodyear* visvairāk skāra tieši šīs neaizsargātās grupas; atgādina par atlaisto darbinieku profilu, proti, vairāk nekā divi no pieciem atlaistajiem darbiniekiem ir vecāki par 50 gadiem un vairāk nekā pusei no atlaistajiem darba ņēmējiem ir vidējā izglītība vai zemāks

izglītības līmenis, kā arī novecojušas prasmes, un uzskata, ka, ņemot vērā arī vakanču samazināšanās tendenci un to ģeogrāfisko sadalījumu, darba ņēmējiem būs vajadzīgs papildu pielāgots atbalsts, jo īpaši – mērķtiecīga palīdzība, kas būtu vērsta uz prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, lai palīdzētu viņiem sekmīgi atgriezties nodarbinātībā;

4. konstatē, ka 2025. gada 20. februārī starp uzņēmumu *Goodyear*, tā darbiniekiem un *PMB International GmbH* – pakalpojumu sniedzēju, kas ir izvēlēts pārvaldīt pārejas uzņēmumu, – kopumā ir noslēgti 915 trīspusēji līgumi: 781 attiecas uz Fuldu un 134 – Hānavu; atzinīgi vērtē rādītājus, kas liecina, ka šis skaits varētu pieaugt tajā mērā, kādā puses paraksta vairāk līgumu;

3. konstatē, ka Vācija ir sniegusi visas nepieciešamās garantijas, lai attiecībā uz piekļuvi ierosinātajiem pasākumiem un to īstenošanu tiks ievēroti vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi, lai būtu ievērotas valsts un ES tiesību aktos noteiktās prasības attiecībā uz kolektīvo atlaišanu, lai *Goodyear Germany GmbH*, kas pēc atlaišanas ir turpinājusi uzņēmējdarbību, būtu izpildījusi savas juridiskās saistības un attiecīgi nodrošinājusi saviem darbiniekiem, ka tiks novērsts jebkāds dubults finansējums un ka Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda finansiālais ieguldījums atbildīs Savienības procesuālajām un materiālajām normām par valsts atbalstu;

5. uzsver, ka Vācija ir apstiprinājusi, ka pasākumi, kurus atbalsta no Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda, nekādu finansiālu ieguldījumu no citiem Savienības finanšu instrumentiem nesaņems;

6. norāda, ka darbiniekiem sniedzamie individualizētie pakalpojumi ietver šādus pasākumus: a) kvalifikācijas celšanas pasākumi, b) ievirzes konsultācijas un profesionālās orientācijas/aktivācijas pasākumi, c) uzņēmējdarbības sākšanas konsultāciju pakalpojumi, d) uzņēmējdarbības sākšanas dotācijas, e) palīdzība darba meklēšanā, f) prasmju pilnveides stimuli, g) papildstimuli (t. i., piemaksa par stāšanos darbā pārejas uzņēmuma darbības laikā utt.), h) mācību pabalsts; atzinīgi vērtē to, ka digitālo pamatprasmju (*Digitale Grundqualifizierung*) apmācība tiks piedāvāta, pamatojoties uz individuālām iepriekšējām zināšanām; ņemot vērā paredzēto atbalsta saņēmēju vecumu un izglītības profilu, uzsver, ka, sniedzot individualizētus pakalpojumus, būtu jāņem vērā šo grupu īpašās vajadzības;

7. jo īpaši uzsver Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda regulas 7. panta 2. punkta nozīmi, kurā ir prasīts saskaņoto pakalpojumu kopuma izstrādē ņemt vērā turpmākās darba tirgus izredzes un nepieciešamās prasmes, kas būtu saderīgas ar pāreju uz resursu ziņā efektīvu un ilgtspējīgu ekonomiku, un īpašu uzmanību veltīt digitālās rūpniecības laikmetā vajadzīgu prasmju izplatīšanai; atzinīgi vērtē to, ka profesionālās pārejas pakalpojumu satvarā paredzētā IKT apmācība un papildu atbalsts ietver šādas prasmes, jo īpaši digitālo prasmju novērtēšanu un iespējas darba ņēmējiem aizņemties klēpjdatoru, iziet apmācību par tā izmantošanu un – saņemt atbildes uz jautājumiem par digitālo vidi;

8. atgādina par iespēju saskaņotajā pasākumu kopumā iekļaut īpašus, laikā ierobežotus pasākumus, cita starpā bērna aprūpes pabalstu izmaksu, kā tas ir paredzēts Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda regulas 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā, lai atvieglotu darba meklētāju līdzdalību piedāvātajās darbībās.